

2005 M. PRANCŪZŲ KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ KOKYBINĖ ANALIZĖ

doc. dr. Rasa Matonienė

Valstybinis brandos egzaminas rengiamas remiantis bendrojo lavinimo mokyklos XI–XII klasių užsienio kalbų bendrosios programos ir išsilavinimo standartų pagrindu parengta užsienio kalbos brandos egzaminų programa, kuri valstybinį užsienio kalbos egzaminą orientuoja į Bendrųjų programų *išplėstinį* kursą bei išsilavinimo standartų išplėstinio kurso pasiekimų lygmens reikalavimus. Šis lygmuo siejamas su Europos Tarybos siūlomu „Slenksčio“ lygmeniu (B₁) rašymo (produkavimo ir interakcijos) srityje ir su „Aukštumos“ (B₂) lygmeniu skaitymo ir klausymo (receptijos) srityje.

KOKYBINĖS ANALIZĖS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

2005 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino dalykinės analizės *tikslai*:

- ✦ Padėti mokytojams ir mokiniams geriau suprasti:
 - valstybinio prancūzų kalbos egzamino tikslą, turinį ir užduoties pobūdį;
 - tikrinamų egzamino užduotimi gebėjimų pobūdį, būtinumą juos ugdyti(s) mokymo(si) procese, taikant tinkamus rezultatui pasiekti mokymo(si) metodus, būdus ir formas bei parenkant tinkamą ugdymo turinį.
- ✦ Nustatyti egzamino užduotimi tikrinamų mokinių gebėjimų ir realiai parodytų gebėjimų ir žinių santykį.

Kokybinės analizės *uždaviniai*:

- ✦ pateikti prancūzų kalbos valstybinio egzamino užduoties specifikaciją;
- ✦ įvardyti tikrinamus mokinių gebėjimus;
- ✦ išsamiai pateikti egzamino užduoties turinį, įvardyti atskirų dalių tikslus bei tikrinamus mokinių gebėjimus;
- ✦ išanalizuoti / išskirti mokinių tipines klaidas, pateikti pavyzdžių, nustatyti jų priežastis.
- ✦ išskirti mokinių parodytus pasiekimus / gebėjimus;
- ✦ padaryti išvadas remiantis atliktos kokybinės analizės rezultatais.

KOKYBINĖS ANALIZĖS OBJEKTAS

Išanalizuota 200 atsitiktinai parinktų mokinių darbų. Atliekant analizę taip pat remtasi Statistine valstybinio brandos egzamino rezultatų analize (2005 m. prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino statistinė užduoties analizė. Nacionalinis egzaminų centras, 2005), Užsienio kalbos brandos egzamino programa (2004 ir 2005 metų brandos egzaminų programa, Užsienio kalba, Nacionalinis egzaminų centras, 2003) bei Bendrosiomis programomis ir Išsilavinimo standartais (Bendrosios programos ir Išsilavinimo standartai. Vilnius, 2003).

Prancūzų kalbos valstybinio egzamino kokybinės analizės objektas yra mokinių prancūzų kalbos *gebėjimai*, parodyti valstybiniame brandos egzamine, galimų maksimalių egzamino rezultatų bei mokinių pademonstruotų gebėjimų ir žinių santykis.

2005 M. PRANCŪZŲ KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOČIŲ TIPAI

Pirma užduočių grupė – **uždarojo tipo** užduotys.

- Pasirinkimas iš kelių pateiktų atsakymų (*pranc. QCM – questions au choix multiple*). (Klausymo testo 1 užd., 3 užd.; skaitymo testo 3 užd., 4 užd., 5 užd.; kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo 1 užd.)

- Sudėliojimas. (Klausymo testo 4 užd.; skaitymo testo 1 užd.)

Antra užduočių grupė – **atvirojo tipo**, arba laisvo atsakymo, užduotys.

Iš atvirojo tipo užduočių prancūzų kalbos valstybiniame egzamine buvo panaudotos tokios užduotys:

- Pakeitimas (*pranc. substitution*). (Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo 2 užd.)

- *Texte à trous* testas (*terminas iš prancūzų kalbos*). (Skaitymo testo 2 užd.; kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo 3 užd.)

- Užbaigimas. (Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo 4 užd.)

- Atsakymai į klausimus (*pranc. QROC – questions/réponses ouvertes courtes*). (Klausymo testo 2 užd.).

MOKINIŲ ATSAKYMŲ ANALIZĖ

TIKRINAMŲ GEBĖJIMŲ APIBŪDINIMAS

Klausomo ir skaitomo teksto supratimo (receptijos) gebėjimai kaip vertinimo objektas

Prancūzų kalbos valstybiniame brandos egzamine tikrinami mokinių sakininės ir rašytinės kalbos supratimo gebėjimai.

Klausymo ir skaitymo, kaip receptyviųjų kalbinės veiklos rūšių, pagrindiniu komponentu laikomas sakinio ar rašytinio teksto supratimas.

Skiriami trys sakinio ir rašytinio teksto supratimo būdai: globalusis, selektyvusis ir detalusis.

- **Globalusis** teksto supratimas – tai *gebėjimas* rasti atrامينius žodžius ir tuo pagrindu nustatyti teksto temą / pagrindinę informaciją.

- **Selektyvusis** (atrenkamasis, dalinis) teksto supratimas – tai *gebėjimas* rasti tekste reikiamą informaciją pagal klausančiojo / skaitančiojo poreikius ir užduoties tikslą.

- **Detalusis** teksto supratimas – tai faktinės teksto informacijos supratimas ir formaliosios teksto struktūros nustatymas, pagrindinės ir papildomos informacijos išskyrimas, naujos informacijos radimas, detalių sujungimas ir apibendrinimas, pagrindinės minties / informacijos, išreikštos netiesiogiai, nustatymas. Prie detalaus supratimo priskiriamas ir kalbos tikslo supratimas / nustatymas, teksto informacijos vertinimas, autoriaus požiūrio, nuostatos, potekstės supratimas.

Šie receptijos būdai atspindi klausymo ir skaitymo tikslus.

KLAUSYMO TESTAS

Klausymo testo specifikacija

Testo formatas

Klausymo testas susideda iš keturių užduočių. Kiekvieną užduotį sudaro įrašytas tekstas ir sakinio teksto supratimo užduotis.

Tekstų trukmė

Klausymo testo trukmė – 25 minutės. Visi keturi tekstai klausomi du kartus.

Klausimų skaičius. Taškų skaičius

Klausymo teste yra 25 klausimai, kiekvieno klausimo vertė – 1 taškas. Maksimalus surenkamų taškų skaičius – 25.

Tekstų žanrai, pobūdis

Klausymo teste yra reportažas, informacinės pažintinės laidos ištrauka, interviu bei pasisakymai.

Tekstų temos

Klausymo testo tekstai savo turiniu sąlygiškai apima šias programoje numatytas temas:

- Dienos įvykiai: dabarties aktualijos (socialinės problemos, dabarties ekologijos problemos, šiuolaikinių informacinių priemonių panaudojimas, kultūros naujienos),

- Visuomenė ir valstybė: kalbos šalies visuomeninio gyvenimo bruožai,
- Žmogus ir aplinka. Ekologija: sveika gyvensena,
- Jaunimo gyvenimas: laisvalaikis.

Užduočių tipai

Klausymo testo užduotys yra tokios:

- Rasti ir pažymėti teksto turinį atitinkančius teiginius (1 užduotis),
- Atsakyti į klausimus (2 užduotis),
- Išrinkti teisingą atsakymą iš trijų pateiktų (3 užduotis),
- Parinkti reikalingą atsakymą (4 užduotis).

Tikrinami gebėjimai

Klausymo testu tikrinami šie gebėjimai:

- Suprasti esminę informaciją, ją analizuoti bei vertinti (1 užduotis),
- Suprasti pagrindinę mintį ir detales (2 užduotis),
- Suprasti detales (3 užduotis),
- Suprasti posakių komunikacinę funkciją (4 užduotis).

Tikrinamų sakytinio teksto supratimo gebėjimų apibūdinimas

Pirmoji užduotis

Pirmasis klausomas tekstas – tai keturios trumpos žinutės apie dabarties aktualijas. Užduotis uždarojo tipo, nes mokiniams reikėjo pažymėti teksto turinį atitinkančius teiginius. Šia užduotimi buvo tikrinamas globalusis teksto supratimas, tai yra gebėjimas suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti, gebėjimas rasti atrامينius žodžius ir pagal juos nustatyti žinučių pagrindinę informaciją. Mokiniai, išklausę trumpą žinutę, turėjo parinkti turinį atitinkančią santrauką.

Daugumai mokinių pavyko parodyti šį gebėjimą. Statistinė egzamino rezultatų analizė rodo, kad ši užduotis buvo vidutinio sunkumo (sunkumas 59,75 proc.), nes daugiau kaip pusė mokinių ją sėkmingai įveikė ir tik 3,5 proc. mokinių neatliko šios užduoties. Lengviausias klausimas buvo pirmasis – net 79 proc. mokinių rinkosi teisingą atsakymą, kiti klausimai buvo vidutinio sunkumo – nuo 50,5 iki 59 proc.

Antroji užduotis

Antrasis klausomas tekstas – informacinis tekstas, jame pateikiama informacija apie Prancūzijos visuomeninio gyvenimo bruožus. Tai atvirojo tipo užduotis. Mokiniams reikėjo atsakyti į klausimus pagal išgirstą tekstą. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas suprasti pagrindinę mintį ir detales atrenkant ir suskirstant išgirstą informaciją.

Remiantis statistine egzamino rezultatų analize, galima teigti, kad ši užduotis, kaip ir pirmoji, buvo vidutinio sunkumo (jos sunkumas – 50,17 proc.). Buvo mokinių, kurie klydo atsakydami į užduoties klausimus. Pavyzdžiui:

- pirmame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *les jardins collectifs* arba *les jardins partagés*, mokiniai rašė *les habitants de jardins, les jardins protégés, les quartiers pauvres, collectif ouvriers, les jardins ses appellent aussi comme les quartiers ou ils ses trouve* ir pan.;

- antrame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo (*mieux*) *protéger ces jardins* arba *la protection de ces jardins*, jie rašė *l'endroit, projeter ces jardins, Senateur a proposé voter les jardins colectives, ne pas protéger ces jardins, le signateur, ces jardins, la réunion, en France* ir pan.;

- trečiame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *aux États-Unis* arba *à New York*, mokiniai rašė *dans les quartiers pauvres, dans les quartiers des pauvres, où habitent les gens* ir pan.;

- ketvirtame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *plus beaux*, jie rašė *plus gentils, on y cultive les légumes, plus riches, augmente des légumes, ils sont devenu populaires, plus calmes, après la perte du travail, les gens ont commencé à construire leurs maisons pour demeurer ici, grâce à cultiver* ir pan.;

- penktame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *les gens peuvent se retrouver entre voisins* arba *discuter, communiquer, échanger, récolter le fruit de leur travail, se disputer, faire une promenade*, jie rašė *fréquenter les fruits de son travail, cultiver des légumes, se changer les fruits, on peut travailler ensemble, les travaux collectifs, changer d'avis, les quartier sont plus beau* ir pan.

Išanalizavus šiuos mokinių atsakymus, galima teigti, jog pusė mokinių netinkamai atliko užduotį. Buvo nemažai atvejų, kai mokiniai visai neįrašė žodžio arba įrašė panašios reikšmės žodį, bet netinkantį tam kontekstui. Taip galėjo būti dėl to, kad mokiniai:

- nesuprato teksto,
- neišgirdo teksto,
- nemokėjo atrinkti ir suskirstyti išgirstos informacijos.

Pirmasis ir penktasis šios užduoties klausimai mokiniams buvo lengvesni, trečiasis ir šeštasis – vidutinio sunkumo, o likusieji klausimai – sunkesni. Maža dalis mokinių visai neatliko šios užduoties.

Trečioji užduotis

Trečiasis klausomas tekstas – informacinio pobūdžio tekstas. Jame pateikiama informacija apie sveiką gyvenseną. Užduotis daugiau uždarojo tipo, nes joje pateikti 7 teiginiai ir du atviri klausimai. Mokiniai turėjo išrinkti teisingą atsakymą iš trijų pateiktųjų. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas suprasti detales.

Antrasis ir devintasis klausimai buvo atvirojo tipo. Atsakydami į šiuos klausimus mokiniai gana dažnai klydo. Pavyzdžiui, antrame klausime vietoj reikalingo atsakymo *vingt (20) minutes*, mokiniai rašė *2-20 minutes, dix-vingt minutes, 12 minutes, 40 minutes, 2-5 minutes, 2 un minutes, 11 minutes, devant minute* ir pan. Tekste skambėjo toks sakinys: *La durée minimum, de la pause déjeuner est de 20 minutes*. Klaidingų atsakymų priežastis akivaizdi – kai kurie iš jų (*2-20 minutes, dix-vingt minutes, 2 un minutes, devant minute*) fonetiškai beveik vienodai skamba kaip ir teisingas atsakymas *de 20 minutes*.

Devintame klausime vietoj reikalingo atsakymo *rentrer chez soi, faire une sieste, sortir, faire un tour, s'aérer, s'efforcer de parler d'autre chose que du travail, se reposer du travail, faire une sieste de 20 minutes, quitter son poste, faire une promenade, faire un pause* jie rašė *pas moins 20 minutes, faire du sport, rentrer ce soir, de 20 minutes, deux trois choses pour travailler, séfarcer, travailler, la forme, la santé, ferantoni* ir pan. Kai kuriuos klaidingus mokinių atsakymus galima paaiškinti, pavyzdžiui, atsakymą *séfarcer*: mokiniai panašų žodį *s'efforcer* išgirdo tekste. Tačiau kiti atsakymai tiesiog nesuprantami, todėl galima teigti, jog mokiniai nesuvokė teksto.

Daugumai mokinių pavyko parodyti užduotimi tikrinamą gebėjimą. Statistinė egzamino rezultatų analizė rodo, kad ši užduotis mokiniams buvo lengva (sunkumas – 68,5 proc.).

Ketvirtoji užduotis

Ketvirtasis klausomas tekstas – tai penkių žmonių pasisakymai apie horoskopus. Užduotis uždarojo tipo, sudaryta iš 5 klausimų. Šia užduotimi tikrinamas gebėjimas suprasti posakių komunikacinę funkciją. Atlikdami užduotį, mokiniai turėjo suprasti ir nustatyti, ką norėjo pasakyti kiekvienas kalbantysis, koks yra kiekvieno kalbančiojo požiūris į horoskopus.

Užduotyje tikrinamą gebėjimą mokiniams sekėsi parodyti vidutiniškai. Remiantis statistine egzamino rezultatų analize, galima sakyti, kad ši užduotis buvo šiek tiek sunkesnė nei visos kitos klausymo testo užduotys (sunkumas 41,9 proc.), tačiau įveikiama. Lengvesnis klausimas buvo ketvirtasis, vidutinio sunkumo – pirmasis, antrasis, trečiasis bei penktasis klausimai, jų sunkumas kinta nuo 27,25 iki 41,90 proc.

Apibendrinant klausymo testo rezultatus, galima daryti išvadą, kad klausymo testas buvo vidutinio sunkumo (57,38 proc.). Klausymo testo pirmoji užduotis nepakankamai gerai atskyrė stipresnius mokinius nuo silpnesnių, nes jos skiriamoji geba tik 23,75 proc., likusiųjų trijų užduočių skiriamoji geba kinta tarp 36,5 proc. ir 40,08 proc., tai reiškia, kad šios užduotys gerai atskyrė stipresnius mokinius nuo silpnesnių. Viso klausymo testo skiriamoji geba – 38,33 proc.

2004 metų brandos egzamino užduotyje taip pat reikėjo atsakyti į klausimus, buvo tikrinamas gebėjimas suprasti pagrindinę mintį bei detales, tačiau tais metais mokiniams prasčiau sekėsi parodyti tikrinamą gebėjimą. Užduotį teisingai atliko tik 26,21 proc. mokinių, tuo tarpu 2005 metais – 50,17 proc. mokinių. 2004 metais taip pat reikėjo išrinkti teisingą atsakymą iš trijų pateiktųjų. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas suprasti detales. 2005 metais mokiniams lengviau sekėsi parodyti šį gebėjimą.

SKAITYMO TESTAS

Skaitymo testo specifikacija

Testo formatas

Skaitymo testas sudarytas iš penkių dalių: tekstų ir teksto supratimo užduočių.

Tekstų apimtis

Viso skaitymo testo apimtis yra 1420 žodžių. Pirmosios skaitymo testo dalies teksto apimtis – 374 žodžiai, antrosios – 256 žodžiai, trečiosios – 238, ketvirtosios – 366, penktosios – 186 žodžiai.

Klausimų skaičius. Taškų skaičius

Skaitymo teste yra 25 klausimai, kiekvienas jų vertinamas 1 tašku. Vienoje užduotyje yra nuo 3 iki 6 klausimų.

Tekstų tipai, žanrai, pobūdis

Skaitymo testo tekstai yra publicistiniai ir informaciniai. Tekstai (arba tekstų ištraukos) yra autentiški.

Laikas

Skaitymo testui atlikti skiriamos 55 minutės.

Tekstų temos

Skaitymo testo tekstai sąlygiškai apima šias programoje numatytas temas:

- Žmogus ir aplinka: gyvenimo būdas,
- Jaunimo gyvenimas: darbas ir mokymasis,
- Dienos įvykiai: dabarties aktualijos,
- Jaunimo gyvenimas: santykiai su tėvais.

Užduočių tipai

Skaitymo teste yra tokių tipų užduotys:

- Rasti teksto turinį atitinkančius / neatitinkančius teiginius (1 užduotis),
- Įrašyti į teksto santrauką tinkamus žodžius (2 užduotis),
- Parinkti tinkamą teiginio pabaigą (3 užduotis),
- Išrinkti teisingą atsakymą iš keleto pateiktų (4 ir 5 užduotys).

Tikrinami gebėjimai

Skaitymo testu tikrinami šie teksto supratimo gebėjimai:

- Suprasti esminę informaciją bei detales (1 ir 5 užduotys),
- Suprasti pagrindinę mintį bei informaciją, papildančią pagrindinę mintį (2 užduotis),
- Suprasti esminę informaciją (3 užduotis),
- Suprasti potekstę, autoriaus požiūrį į nuostatą, suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti (4 užduotis).

Tikrinamų rašytinio teksto supratimo gebėjimų apibūdinimas

Skaitymo gebėjimams tikrinti buvo pateiktos keturios uždarojo tipo užduotys ir viena atvirojo tipo užduotis. Jomis buvo tikrinami įvairių teksto skaitymo ir supratimo būdų bei strategijų taikymo gebėjimai.

Pirmoji užduotis

Pirmasis skaitomas tekstas – publicistinis. Jame kalbama apie šio amžiaus sveikatos problemas. Užduotis uždarojo tipo. Mokiniam reikėjo pažymėti teksto turinį atitinkančius / neatitinkančius teiginius. Šia užduotimi buvo tikrinami gebėjimai suprasti esminę informaciją bei detales.

Remiantis statistine egzamino rezultatų analize, galima sakyti, kad ši užduotis buvo lengva (sunkumas 72,04 proc.), visi užduotyje pateikti klausimai taip pat lengvi (sunkumas nuo 62,25 iki 84,5 proc.).

Antroji užduotis

Antrasis skaitomas tekstas – informacinis tekstas apie techninio redaktoriaus darbą. Užduotis atvirojo tipo. Mokiniam reikėjo įrašyti į teksto santrauką tinkamus žodžius. Šia užduotimi tikrinamas gebėjimas suprasti pagrindinę mintį bei informaciją, papildančią pagrindinę mintį. Atliekant šią užduotį reikėjo atidžiai perskaityti tekstą, jį suvokti, vėliau įdėmiai perskaityti teksto santrauką ir įrašyti pagal prasmę tinkančius žodžius.

Statistinė egzamino rezultatų analizė rodo, kad ši užduotis buvo vidutinio sunkumo (sunkumas 55,92). Šioje užduotyje buvo pateikti du lengvi klausimai (trečiasis klausimas 81 proc. sunkumo, penktasis klausimas 75 proc. sunkumo), du sunkesni klausimai (nuo 32,5 proc. ir 35,5 proc. sunkumo) ir vienas vidutinio sunkumo (49,5 proc.) klausimas.

Beveik pusė mokinių parodė globaliojo bei selektyviojo rašytinio teksto supratimo gebėjimus ir šia užduotimi tikrinamą gebėjimą suprasti pagrindinę mintį bei informaciją, papildančią pagrindinę mintį. Tačiau beveik tiek pat mokinių klydo atlikdami šią užduotį. Pavyzdžiui:

– pirmame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *vocabulaire, glossaire, lexique, mot, terme, document, documentation, dictionnaire, texte, logiciel, livre* mokiniai rašė *sujet, lieu, univers, traducteur, travail, terme, renseignement, meilleure, place, services, client* ir pan.;

– antrame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *fautes, erreurs, problèmes, malentendus*, mokiniai rašė *ses sens, manques, faites, besoin, peur, fots, taxes, sentiments, agence, logiciels, temps, bruit, la vie, carrière, mal* ir pan.;

– trečiame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *rechercher, prospecter, chercher, la recherche, trouver, la prise de contacts, la communication avec les clients* mokiniai rašė *cherchement, rencontres, entreprise, susceptibles* ir pan.;

– ketvirtame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *être intégré / embauché / engagé / travailler, s'intégrer, aller, arriver, chercher du travail, demander de l'aide* mokiniai rašė *intégrer, être enregistré, s'inscrire, être, l'intermédiaire, rencontres, en indépendant, aider, de rares cas* ir pan.;

– penktame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *beaucoup, une grande quantité, un gros volume, plus, le plus, plusieurs, des tomes* mokiniai rašė *les extraits, des entreprises susceptibles, de domaines particuliers, pages, ce type, quelque, la rémunération, payés* ir pan.;

– šeštame sakinyje vietoj reikalingo atsakymo *se perfectionner, travailler, apprendre, étudier, communiquer, être curieux, être prêt, s'intéresser à son travail, renouveler ses connaissances, se cultiver, progresser, s'instruire, être fort en langue, faire des recherches liées à son travail, faire des progrès* jie rašė *parler, voyager, être passionnant, être passionné, s'apprendre, réfléchir, exercer, consacrer, approfondir son information, faire les lectures, être sûr, être ouvert, être un bon gestionnaire, s'efforcer, sûr qu'il garde, comprendre* ir pan.

Kai kuriuos klaidingus mokinių atsakymus galima paaiškinti taip:

– daro rašybos klaidų, todėl įrašyto žodžio nėra prancūzų kalboje arba jis įgyja kitą prasmę, pavyzdžiui: nėra tokių žodžių kaip *fots, reigement, cherchement* ir pan., žodis *fautes* (klaidos) pavirto į žodį *faites* (jūs darote);

– nesuvokę santraukos, mokiniai parenka iš teksto netinkamus žodžius, pavyzdžiui šalia esančius;

– suvokia teksto santrauką, tačiau nežino tinkamo prancūziško žodžio;

– verčia lietuviškus žodžius į prancūzų kalbą, taip atsiranda naujadarai prancūzų kalboje.

Trečioji užduotis

Trečiasis skaitomas tekstas yra informacinio pobūdžio. Tai penkios žinutės apie dabarties aktualijas. Užduotis uždarojo tipo. Mokiniam reikėjo parinkti tinkamą teiginio pabaigą iš dviejų pateiktų. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas suprasti esminę informaciją. Dauguma mokinių parodė globaliojo teksto supratimo gebėjimus.

Kaip rodo statistinė egzamino rezultatų analizė, ši užduotis buvo lengva (sunkumas 80,15 proc.), visi pateikti klausimai buvo lengvi (sunkumas nuo 64 iki 90 proc.).

Ketvirtoji užduotis

Ketvirtasis skaitomas tekstas – publicistinis tekstas apie jaunimo gyvenimą, santykius su tėvais. Tai uždarojo tipo užduotis. Mokiniam reikėjo išrinkti teisingą atsakymą iš keleto pateiktų. Šia užduotimi buvo tikrinamas globalusis teksto supratimas, t. y. gebėjimas suprasti potekstę, autoriaus požiūrį į nuostatą, gebėjimas suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti. Atliekant šią užduotį, reikėjo atidžiai perskaityti aprašymus, rasti atraminius žodžius ir pagal juos nustatyti teksto pagrindinę informaciją. Beveik 66 proc. mokinių parodė šia užduotimi tikrinamus globaliojo bei detaliojo rašytinio teksto supratimo gebėjimus. Statistinė egzamino rezultatų analizė rodo, kad ketvirtoji užduotis buvo lengva (sunkumas 65,33 proc.). Pirmasis klausimas buvo sunkesnis (36,5 proc.), antrasis ir trečiasis klausimai buvo lengvi (sunkumas 87,85 proc. ir 71,75 proc.).

Penktoji užduotis

Penktasis skaitomas tekstas – informacinis (oficialus laiškas). Tai uždarojo tipo užduotis. Mokiniamis reikėjo išrinkti teisingą atsakymą iš keleto pateiktų. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas suprasti esminę informaciją bei detales.

Remiantis statistine egzamino rezultatų analize, galima sakyti, kad ši užduotis buvo taip pat lengva (sunkumas 65 proc.), visi pateikti klausimai irgi lengvi (nuo 62 iki 73 proc. sunkumo). Skaitymo testo užduotys nepakankamai gerai atskyrė stipresnius mokinius nuo silpnesnių, nes jų skiriamoji geba nėra pakankama, pirmosios užduoties – 27,36 proc., trečiosios užduoties – 31,17, ketvirtosios užduoties – 20,56 proc., penktosios užduoties – 34,33 proc. Antrosios užduoties skiriamoji geba yra gera – 49,03 proc. Viso skaitymo testo skiriamoji geba – 33,9 proc.

Apibendrinant galima daryti išvadą, kad visas skaitymo testas buvo lengvas, nes jo sunkumas 67,58 proc. 2004 metų brandos egzamino užduotyje taip pat reikėjo įrašyti į teksto santrauką tinkamus žodžius, išrinkti teisingą atsakymą iš keleto pateiktų bei buvo tikrinamas gebėjimas suprasti pagrindinę mintį bei informaciją, papildančią pagrindinę mintį, taip pat gebėjimas suprasti potekstę, autoriaus požiūrį į nuostatą, suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti. 2005 metais mokiniams geriau sekėsi parodyti šiomis užduotimis tikrinamus gebėjimus.

KALBOS FORMŲ BEI STRUKTŪRŲ VARTOJIMO TESTAS

Kalbos vartojimo gebėjimai kaip vertinimo objektas

Buvo tikrinami šie kalbos vartojimo gebėjimai:

- gebėjimas vartoti leksinius vienetus konkrečiuose kontekstuose / situacijose;
- gebėjimas taisyklingai vartoti gramatines formas ir konstrukcijas atsižvelgiant į kontekstą ir situaciją.

Kalbos vartojimo dalis netiesiogiai tikrina ir moksleivių komunikacinę kompetenciją, nes leksikos, kalbos formų ir struktūrų taisyklingas vartojimas, t.y. leksinė, gramatinė kompetencija, yra viena iš prielaidų komunikaciniam tikslui pasiekti.

Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo specifikacija

Testo formatas

Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testas sudarytas iš 4 užduočių.

Klausimų skaičius. Taškų skaičius

Iš viso teste yra 25 klausimai, kiekvienas jų vertinamas 1 tašku.

Pirmoje užduotyje yra 7 klausimai, antroje – 8, trečioje – 4, ketvirtoje – 6 klausimai.

Laikas

Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testui atlikti skirta 30 minučių.

Užduočių tipai

Kalbos formų bei struktūrų vartojimo teste yra tokio tipo užduotys:

- Išrinkti teisingą atsakymą iš trijų pateiktų (1 užduotis),
- Transformuoti žodžio formą (2 ir 4 užduotys),
- Įrašyti į tekstą tinkamus jungtukus bei prielinksnius (3 užduotis).

Tikrinami gebėjimai

Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testu tikrinami šie gebėjimai:

- Sieti reikšmę ir formą (egzistencijos, požymio, kokybės, kiekybės, laiko, erdvės, priežasties, tikslo, sąlygos, pasekmės, lyginimo, nuolaidos, priklausomybės, priešpriešos, būdo raiška),
- Taisyklingai vartoti įvairias kalbos formas ir struktūras (vardažodžius, veiksmažodžius, įvardžius, tarnybinius žodelius).

Tikrinamų kalbos vartojimo gebėjimų apibūdinimas

Pirmoji užduotis

Pirmoje uždarojo tipo užduotyje pateiktas rišlus informacinis tekstas. Mokiniamis reikėjo iš pateiktų žodžių parinkti ir pažymėti reikiamą žodį. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas vartoti leksi-

nus vienetus, gebėjimas sieti reikšmę ir formą, gebėjimas taisyklingai vartoti jungtukus, prielinksnius, artikeilius, santykinius įvardžius, neiginius.

Kaip rodo statistinė egzamino rezultatų analizė, ši užduotis buvo vidutinio sunkumo (50,11 proc.). Trys klausimai (ketvirtasis, penktasis, septintasis) buvo sunkesni (sunkumas nuo 21 iki 31,25 proc.), du klausimai (pirmasis ir šeštasis) buvo lengvi (sunkumas nuo 78,25 iki 82 proc.), kiti klausimai – vidutinio sunkumo (sunkumas nuo 50,5 iki 59,25 proc.), t. y. šiek tiek daugiau nei 50 proc. mokinių teisingai atliko šią užduoties dalį.

Antroji užduotis

Antroje užduotyje pateiktas rišlus publicistinis tekstas. Tai atvirojo tipo užduotis. Mokiniam reikėjo įrašyti tinkamą veiksmažodžio formą. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas taisyklingai vartoti veiksmažodžius.

Statistinė egzamino rezultatų analizė rodo, kad ši užduotis buvo sunkesnė (sunkumas 38,72 proc.), bet įveikiama. Teisingai atlikę šią užduotį mokiniai rodo gebėjimą taisyklingai vartoti veiksmažodžius. Tačiau buvo mokinių, kurie šią užduotį atliko nelabai gerai, klydo dėl keleto priežasčių:

• Parinko netinkamą veiksmažodžio laiką.

Labai dažnai mokiniai parenka netinkamą veiksmažodžio laiką. Pavyzdžiuose šalia teisingų atsakymų skliausteliuose pateikti neteisingi:

- (1) est (*était, sera*),
- (2) affirme, a affirmé (*affirmait, avait affirmé*),
- (3) ont étudié (*étudiaient, étudient*),
- (4) ont soumis (*soumettaient, soumettent*),
- (5) surveillaient (*ont surveillé, surveillent*),
- (6) ont pu (*pouvaient, pourront, peuvent*),
- (7) sont (*soient, étaient*),
- (8) offre, a offert (*offrira, offrira*).

• Painiojo veiksmažodžio laikus tarpusavyje.

Sunkiausia mokiniams yra atskirti, kada reikia vartoti *passé composé* ir *imparfait* laikus, ypač rišliame tekste. Šiuo atveju mokiniai klydo penktame sakinyje, kuriame reikėjo veiksmažodį *surveiller* parašyti *imparfait* laiku (*les scientifiques surveillaient*), dauguma vartojo *passé composé* laiką. Taip pat mokiniai klydo šeštame sakinyje, kuriame reikėjo vartoti *passé composé* laiką (*ils ont pu*). Akivaizdu, kad mokiniams sunku skirti baigtinį ir tęstinį laikus.

• Painiojo veiksmažodžių reikšmes.

Vietoje veiksmažodžio *être* mokiniai rašo veiksmažodį *avoir*.

• Nederino veiksmažodžių su daiktavardžiu ar įvardžiu gimine ar skaičiumi.

Vietoje *une équipe affirme* arba *une équipe a affirmé* mokiniai rašo *une équipe ont affirmé*.

• Pamiršo, kad asmenuojant veiksmažodžius su pagalbinio veiksmažodžiu *avoir*, daiktavardžių ar įvardžių nereikia derinti su reikšminiu veiksmažodžiu.

Une équipe a affirmée, la science a offerte, ils ont étudiés ir pan.

• Netaisyklingai sudarė veiksmažodžių dalyvius.

Vietoje *offert*, jie rašo *offriré, offríte, offri* ir pan.

Vietoje *soumis*, jie rašo *soumit, soumet* ir pan.

Reikėtų atkreipti dėmesį į žemiau išvardytų veiksmažodžių asmenavimą:

– Trečiosios grupės veiksmažodis *offrir* ir į jį panašūs: *couvrir, cueillir, accueillir, souffrir* ir t.t., asmenuojami kaip pirmosios grupės veiksmažodžiai.

– Pirmosios grupės veiksmažodžiuose *étudier* ir į jį panašiuose: *apprécier, calomnier, amplifier, autographier, crier, balbutier* ir pan. prieš bendraties galūnę esanti *-i* išlieka visuose veiksmažodžio laikuose.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į trečiosios grupės veiksmažodžių dalyvių sudarymą: veiksmažodžių *mettre, pouvoir* ir pan.

Dažniausiai mokiniai rašė netinkamą veiksmažodžio formą, taip pat buvo užduoties neatlikusių mokinių. Lengviausias buvo pirmasis klausimas, sunkesni – trečiasis, ketvirtasis, penktasis ir šeštasis, likusieji klausimai – vidutinio sunkumo (nuo 44,25 iki 56,5 proc.).

Trečioji užduotis

Trečioje užduotyje pateiktas rišlus informacinis tekstas apie mokslinės laboratorijos atidarymą. Tai pusiau atviro tipo užduotis. Mokiniamis reikėjo įrašyti į tekstą tinkamus jungtukus bei prielinksnius (jungtukai bei prielinksniai buvo pateikti).

Remiantis statistine egzamino rezultatų analize, galima sakyti, kad ši užduotis buvo lengvesnė nei pirmosios dvi užduotys (jos sunkumas 67,13 proc.). Vienas klausimas buvo vidutinio sunkumo (46,75 proc.), likusieji klausimai – lengvi (sunkumas nuo 71,75 iki 76,5 proc.). Dauguma mokinių tinkamai parinko jungtukus bei prielinksnius.

Ketvirtoji užduotis

Ketvirtoje užduotyje pateiktas rišlus informacinis tekstas apie mokymąsi bei studijas po mokyklos baigimo. Tai atvirojo tipo užduotis. Mokiniamis reikėjo transformuoti žodžio formą, t. y. iš pateiktų veiksmažodžių padaryti daiktavardžius.

Labai dažnai mokiniai neteisingai sudaro daiktavardį. Pavyzdžiuose šalia teisingų atsakymų skliausteliuose pateikti neteisingi:

- (1) choix (*choi, chois, choie*),
- (2) études (*étudies, étuder, étudiantes, étudis, étudié*),
- (3) enseignement (*enseigne, enseignione, enseignment, enseignant, enseignature*),
- (4) orientation (*orientalisme, orientisme, orientir, orientaux, oorienteurs, orientement, orientent*),
- (5) direction (*dirigion, dirigeation, dirige, dirigeuse, dirigération, dirigisation*),
- (6) évolution (*évoluation, évaluation, évolue, évaluation, évolution, évolu, évaluasement*).

Mokiniai klydo dėl keleto priežasčių:

- **Darė rašybos klaidų:**

- choi, choie, chois;
- orientacion ir pan.

- **Painiojo tos pačios šeimos žodžius tarpusavyje:**

Vietoje žodžio *études* jie rašė *étudiants* (daiktavardis, turintis reikšmę *studentai*), *étudié* (dalyvis), *étudies* (veiksmažodžio *présent* laiko vienaskaitos antrasis asmuo).

- **Nesuprato užduoties:**

- asmenavo skliausteliuose pateiktus veiksmažodžius;
- paliko tuos pačius veiksmažodžius.

- **Painiojo žodžius tarpusavyje:**

Pavyzdžiui, painiojo žodį *évoluer* su žodžiu *évaluer* ir vietoje *évolution* rašė *évaluation*.

Kaip rodo statistinė egzamino rezultatų analizė, ši užduotis buvo vidutinio sunkumo (42,83 proc.). Beveik pusė mokinių parodė gebėjimą transformuoti žodžio formą, t.y. iš veiksmažodžio padaryti daiktavardį.

Apibendrinant galima daryti išvadą, kad 2005 m. kalbos formų bei struktūrų vartojimo testas buvo vidutinio sunkumo (47,44 proc.). Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testo užduotys gerai atskyrė stipresnius mokinius nuo silpnesnių, nes jų skiriamoji geba yra pakankama, antrosios užduoties – 37,81 proc., trečiosios užduoties – 35,83, ketvirtosios užduoties – 56,94 proc., tik pirmosios užduoties skiriamoji geba yra šiek tiek mažesnė – 33,10 proc. Viso albos formų bei struktūrų vartojimo testo skiriamoji geba – 40,77 proc.

2004 metų kalbos formų bei struktūrų vartojimo teste taip pat buvo užduotis, kurioje reikėjo išrinkti teisingą atsakymą iš trijų pateiktų. Šia užduotimi buvo tikrinamas gebėjimas taisyklingai vartoti tarnybinius žodelius. 2005 metais mokiniamis sekėsi geriau – šią užduotį teisingai atliko 50,11 proc. mokinių, tuo tarpu 2004 metais – tik 39,42 proc. mokinių.

RAŠYMO TESTAS

Rašymo testo specifikacija

Testo formatas. Užduočių tipai

Rašymo testą sudaro dvi rašytinio teksto kūrimo užduotys: pirmąją prašoma parašyti žinutę pagal pateiktą situaciją, antrąją – parašyti rašinį pateikta tema.

Kuriamo teksto apimtis

Reikalaujama kuriamo teksto apimtis yra 270 žodžių: pirmoji užduotis – 70 žodžių, antroji – 200 žodžių.

Taškų skaičius

Maksimalus testo taškų skaičius – 25, pirmoji užduotis – 6 taškai, antroji – 19 taškų.

Kuriamo teksto žanras / pobūdis

Rašymo testo pirmosios bei antrosios užduoties tekstas gali turėti aprašymo, pasakojimo, informavimo ir samprotavimo / argumentavimo elementų.

Laikas

Rašymo testui atlikti skirta 90 minučių.

Kuriamo teksto temos

Rašymo testo temos atitinka šias programoje numatytas temas:

- Jaunimo gyvenimas: asmeniniai išgyvenimai,
- Jaunimo gyvenimas: kalbų mokymasis,
- Kultūra, menas: kinas.

Rašytinio teksto kūrimo vertinimo objektas – tai kalbos gebėjimai, reikalingi raštu perduoti informaciją (faktus, mintis, nuomonę, jausmus ir t.t.) atsižvelgiant į komunikacinę situaciją.

Rašytinio teksto kūrimo gebėjimai tikrinami kompleksiška. Konkretinant egzaminų programoje nustatytus kriterijus, sudaromos kiekvienos konkrečios rašymo užduoties vertinimo matricos / lentelės. Kiekvienoje egzamino užduotyje vertinama:

- kaip sukurtas tekstas atitinka užduotį (situaciją, temą);
- kaip teksto prasminiai vienetai atitinka užduoties turinį, teksto išsamumas;
- teksto logiškumas ir rišlumas;
- žodyno vartojimas / parinkimas kalbos turtingumo požiūriu;
- žodyno (leksikos) vartojimas / parinkimas kalbos taisyklingumo požiūriu;
- gramatinis taisyklingumas, rašyba ir skyryba;
- kalbos raiškos priemonių pritaikymas konkrečiam adresatui ir situacijai (kalbos registras).

Paanalizuosime mokinių darbus pagal vertinimo lentelėse (žr. *Prancūzų kalba. Statistinė valstybinio brandos egzamino užduoties analizė*) sukonkretintus vertinimo kriterijus:

- Turinio atitikimas temą.
- Komunikacinio tikslo pasiekimas.
- Minties rišlumas, teksto rišlumas, logiškumas ir nuoseklumas.
- Teksto struktūra ir apiforminimas.
- Žodyno turtingumas.
- Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir sudėtingumas.
- Registro tinkamumas.
- Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų tinkamumas.
- Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų taisyklingumas.
- Rašyba.

Turinio atitikimas temą, komunikacinio tikslo pasiekimas

Pirmoji užduotis

Mokiniams reikėjo parašyti 70 žodžių elektroninę žinutę draugui/ei. Dauguma mokinių rašė žinutes, kurių turinys atitiko temą. Rašydami žinutes, mokiniai turėjo išreikšti mintis, jausmus, nuostatas. Didžioji dauguma (75,25 proc.) mokinių realizavo šią komunikacinę intenciją. Pavyzdžiui:

Salut ma chérie,

Comment te sens-tu ? Pas bien, n'est-ce pas? Je sais que tu n'as pas réussi à passer un concours. Cependant ne t'inquiète pas car ce travail n'est pas unique dans le monde. Tu vas réussir une autre fois. En effet, veux-tu que je te dise la vérité ? Alors, les personnes qui t'on mal évaluée sont folles! En outre, c'est la concurrence... Tu es la meilleure!

Bises, ma petite.

Sandrine

Salut Magloire,

Je suis vraiment désolée que tu aies raté ton concours, mais je ne veux pas que tu sois triste ou malheureuse. Tu sais, la vie est encore longue pour toi. En tout cas je suis sûre que tu vas réussir une autre fois.

Donc, je voudrais que tu fasses un effort, que tu oublies tous tes soucis et que tu te reposes un peu pour l'instant.

Je t'embrasse. Bisous.

Marie

Buvo mokinių, kurie nesuprato užduoties. Pavyzdžiui:

Bonjour ma amie,

Je lire ton lettre, qui tu n'avais pas de travail. Je suis au regret, mais je voudrais proposer à toi le travail. Il faut toi aller à mon ville. Je souhaiterais, que tu écrire moi le réponse très rapide. Dans l'attente de ton réponse, veuillez agréer, amie.

Mon cher,

Je suis heureux pour toi est ton veux que tu passer un concours pour avoir un travail. Je crois que cette concours bien chance pour toi, mais ce tenu hier où ... etc.

Bien à toi ton ami.

p.s. Mon salutation pour toi

Šių žinučių turinys visiškai neatitinka užduoties, todėl tokie darbai buvo vertinami 0 taškų pagal 2004 ir 2005 metų užsienio kalbos brandos egzaminų programos nustatytus reikalavimus dėl rašytinio teksto kūrimo užduočių vertinimo nuostatos „jeigu teksto turinys neatitinka nurodytos temos (situacijos), užduotis vertinama 0 taškų“. Taip pat 0 taškų buvo vertinami tie darbai, kuriuose parašyto teksto žodžių apimtis sudarė 50 proc. ar mažiau užduotyje nurodyto minimalaus žodžių skaičiaus (žr. 2004 ir 2005 metų užsienio kalbos brandos egzaminų programą). Buvo ir tokių mokinių, kurie neatliko šios užduoties.

Antroji užduotis

Mokiniam reikėjo parašyti rašinį nurodyta tema (galėjo rinktis vieną iš dviejų temų). Pirmoji tema buvo apie būtinybę/nebūtinybę mokytis užsienio kalbų šiuolaikinių informacinių technologijų ir sinchroninių vertimų epochoje, kita tema – ar detektyviniai filmai skatina žmones smurtauti. Mokiniam reikėjo kurti mišraus tipo tekstą su aprašymo, informavimo bei argumentavimo / samprotavimo elementais. Rašant rašinį pirmąją bei antrąją temomis reikėjo realizuoti tokias komunikacines intencijas: teikti informaciją, išreikšti mintis, jausmus, nuostatas, samprotauti apie turimą informaciją.

Šioje užduotyje šiek tiek daugiau nei trečdalis (35,5 proc.) mokinių parašė rašinį, kurio turinys atitiko temą, ir realizavo visas komunikacines intencijas.

Pirmoji tema

Pour les gens instruits les langues étrangères étaient indispensables dans toutes les époques. Maintenant la nécessité des langues étrangères ne qu'augmente. Mais pourquoi cela se passe ?

En premier, dans la vie contemporaine il faut savoir beaucoup pour qu'on ne reste pas en arrière de sa vie. Les besoins des connaissances sont gigantesques. Pour cette raison notre société est souvent appelée la société d'informations. Sans doute, c'est la vérité.

De plus, il y a quelques langues mondiales. Nous nous en servons dans beaucoup de cas. Par exemple, pour mieux communiquer, pour mieux surfer à l'Internet, pour trouver et comprendre la plus actuelle information. Il est nécessaire d'apprendre, à mon avis, au moins deux langues étrangères : la langue française et la langue anglaise.

Et encore, si tu veux voyager dans quelconque pays du monde, tu devras avoir une grande somme d'argent pour trouver un traducteur personnel ou apprendre une des langues mondiales. Par ailleurs, les nouvelles technologies insistent aussi savoir bien les langues étrangères.

En outre, l'apprentissage des langues étrangères, à mon avis, n'est pas la domaine privilégiée d'instruction publique en Lituanie.

Finalemt, je peux faire un petit résumé - les langues étrangères nous sont indispensables, il faut les apprendre.

Šio rašinio turinys atitinka temą. Mokinys realizavo visas komunikacines intencijas. Be to, rašinyje rišliai dėstomos mintys, tinkamai vartojamos teksto jungimo priemonės, tekstas išdėstytas pastraipomis, žodynas pakankamai įvairus ir turtingas, vartojamos sudėtingesnės gramatinės struktūros, tik yra keletas gramatikos ir rašybos klaidelių.

54,75 proc. mokinių realizavo tik dalį komunikacinių intencijų. Pavyzdžiui:

Actuellement, quand les pays du monde communiquent et coopèrent de plus en plus, parler des langues étrangères est une chose indispensable.

Il ne suffit pas de pouvoir parler sa langue maternelle. Dans nos jours, dans les écoles les écoliers apprennent non moins que deux langues étrangères. En cherchant d'emploi, une des qualités préférées c'est le savoir parler une ou quelques langues étrangères.

Dans notre époque, la langue étrangère la plus populaire c'est l'anglais. Elle est parlée par des millions de gens. Cette langue est souvent la langue officielle des organisations multipeuples. Quand même, les autres langues ne sont pas oubliées. Actuellement, on peut recevoir des traductions simultanées. Mais aucuns traducteurs ne seront jamais mieux que savoir parler la langue lui même. Quand tu sais la langue bien, tu peux communiquer avec des étrangers couramment.

Maintenant les hommes voyagent de plus en plus, le monde devient cosmopolite. Pour des personnes de nos jours il ne suffit pas habiter seulement son pays, communiquer seulement avec des gens de son pays. On veut connaître tout le monde et pour le connaître il faut absolument parler plusieurs langues. D'après un proverbe, combien de langues tu parles, c'est combien d'âmes tu as. Le savoir parler plusieurs langues toujours était et sera la preuve d'intelligence.

Šiame rašinyje mokinys nekalba apie šiuolaikines informacines technologijas, tačiau kuria tekstą su aprašymo, informavimo bei argumentavimo / samprotavimo elementais. Tekstas parašytas pastraipomis, tinkamai apiformintas, mintys siejamos rišliai ir nuosekliai.

Antroji tema

Pateikiamas pavyzdys rašinio, kuriame mokinys realizavo visas komunikacines intencijas:

Beaucoup de gens adorent regarder les films policiers. Ils aiment regarder les héros des films de ce type qui sont indépendants, forts, intelligents etc. Parfois les téléspectateurs imaginent qu'ils sont comme ces héros, ils ont leur manière de la vie.

Mais on ne sait pas si les films policiers n'ont pas trop de violence. En regardant le film de ce type on peut voir beaucoup d'éléments de la violence : on nous montre des scènes où on se bâtte, où on tue etc. La violence dans ces films est tolérée, elle est une partie de la vie quotidienne.

On sait que dans cette époque beaucoup d'enfants dépendent presque toute la journée en regardant la télé. Comme leur mode de vie n'est pas encore formé, ils suivent le mode de vie des héros très facilement. La violence pour eux devient la chose tolérée. Pour cette raison on a beaucoup de cas à l'école qui sont influencés par violence.

A mon avis, des gens devraient éviter de regarder les films policiers. Surtout des parents doivent réguler ce que regarde leur enfant. Le gouvernement aussi devrait faire diminuer la violence à la télé : il pourrait réguler la qualité des émissions, le temps où les chaînes pourraient montrer les films policiers.

Šiame darbe mokinys argumentuoja savo mintis, tinkamai apiformina kuriamą tekstą, rišliai sieja mintis, ne tik teikia informaciją apie detektyvinių filmų žalą, bet ir siūlo tam tikrus problemas sprendimo būdus.

Pateikiu dar vieną pavyzdį:

La télévision est très importante dans notre vie. Elle est la fenêtre sur le monde. Nous passons beaucoup de temps en regardant les films divers. Parfois les gens regardent les films même quelque heures par jour. Ce n'est pas bien.

Il y a beaucoup de films. En ce qui concerne les films policiers ils sont très intéressants. En outre, ils sont dynamiques et les spectateurs les aiment. On regarde les films dans lesquels les vedettes luttent contre mauvais gens. Je pense que ces films sont intéressants. Mais il y a beaucoup de violence dans tels films.

Nous regardons comme les gens sont tués, nous pouvons voir les assassinats, les armes. Ce n'est pas bon exemple pour les enfants. Les enfants ne peuvent pas comprendre ce qu'ils voient pendant les films policiers. Il est difficile séparer vie real et vie du film. Parfois les enfants veulent vivre comme leurs héros préférés. Mais ces héros peuvent être mauvais et ils peuvent montrer des mauvais exemples pour les enfants.

Je pense que les films policiers incitent à la violence. Il faut montrer ces films plus tard et nous devons interdire pour les enfants les regarder. Je voudrais que la télévision ne montre pas des films policiers.

Šiame rašinyje mokinys realizavo visas komunikacines intencijas, nors žodynas nėra labai turtingas (pavyzdžiui, dažnai kartojamas žodis *intéressant*, tekstas kuriamas vartojant gana paprastus žodžius), yra keletas gramatikos ir rašybos klaidelių, bet mokinys rišliai sieja mintis, sukurtas nuoseklus, pastraipomis parašytas tekstas, yra įvadinė pastraipa, parašyta išvada, mokinys argumentuoja savo mintis.

Apibendrinant abi rašymo užduotis, galima padaryti išvadas, kad dalis mokinių:

- visai neatliko užduočių;
- parašė ne į temą;
- rašė nesuprantamus sakinius;
- parašė nepakankamai žodžių;
- perrašė rašinio pavadinimą, įskaičiavo žodžius į bendrą žodžių skaičių ir vėl perrašė tą patį vietoj pirmojo sakinio;
- žinutėje perrašė užduoties formuluotę ir tai sudarė pusę teksto apimties;
- rašinyje apie filmus pasakojo filmo siužetą;
- rašinyje apie kalbas aprašė prancūzų kalbą;
- rašinius pradėjo pasakojimu apie save (amžių, mokyklą, ką mėgsta veikti ir t.t.);
- rašinyje apie kalbas parašė tik po vieną sakinį apie technologijas arba apie vertimą;
- rašinyje perrašė teksto ištraukas iš skaitymo testo užduoties.

Minties rišlumas, teksto rišlumas, logiškumas ir nuoseklumas

Jau anksčiau pateikiau (kalbėdama apie turinio atitikimo, komunikacinio tikslo pasiekimo kriterijų) pavyzdžių apie minties rišlumą ir teksto nuoseklumą. Reikėtų paminėti, kad nemaža dalis mokinių tinkamai vartojo teksto jungimo priemones abiejose užduotyse.

Kaip rodo statistinė analizė, 65,75 proc. mokinių atlikdami pirmąją užduotį ir 35 proc. mokinių atlikdami antrąją užduotį, parašė nuoseklų ir rišlų tekstą, tinkamai pavartodami teksto jungimo priemones.

Deja, yra tokių darbų, kuriuose mintys siejamos nerišliai, nelogiškai, nevartojamos teksto jungimo priemonės. Pavyzdžiui:

Je suis très content le films policiers. Je regarde beaucoup des films. Mais meilleure films est le film de policiers. Dan notre pays il y a beaucoup des traffic de drogues. J'étude dans le secondaire. Je sais beaucoup personne que ils trafent des drogues. Chaque jour dans notre école arrive beaucoup personne. Souvent l'homme. Le bouchouliers sais cet personne. L'homme donne les groge jeune personne que ils souvet que est les drogues. Les droge est dans les chaque pays. Et ces films montrent qui est dans notre pays. Dans notre pays n'est pas bon. Dans notre pays est très beaucoup violances. Pendan 3 ans dan notre pays était voler 3000 voiture. Cet nombre est très grand. Notre pays n'est pas grand. Nous ne voulons pas savoir qui dans notre pay est. Nous ne regardons pas ces films parceque nous ne voulons pas savoir que est dans notre pays. Je pense que ces films n'est pas incetent à la volance. Ils montrent qui est dans notre pay.

Šiame darbe gausu stiliaus, žodyno, gramatikos bei rašybos klaidų. Mokinys nerišliai dėsto mintis, žodynas labai skurdus, tekstas parašytas viena pastraipa, nėra nė vienos teksto jungimo priemonės.

Teksto struktūra ir apiforminimas

Pagal šį kriterijų buvo vertinama tik antroji užduotis. Remiantis statistine analize, galima sakyti, kad dauguma mokinių (75,5 proc.) kuriamą tekstą rašė pastraipomis, jį tinkamai apiformino. Tačiau 24,5 proc. mokinių darė teksto apiforminimo klaidų, pavyzdžiui, nerašė teksto pastraipomis, naujos minties nerašė iš naujos eilutės, parinko visai netinkamą rašiniui formą, vietoj rašinio rašydami oficialų laišką.

Žodyno turtingumas, leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė bei sudėtingumas

Pagal šį kriterijų buvo vertinama antroji užduotis. Statistinė analizė rodo, kad tik 22 proc. mokinių vartojo įvairias ir sudėtingas struktūras, žodynas buvo pakankamai turtingas (16,5 proc.), didesnės dalies mokinių (68,75 proc.) žodynas buvo ribotas, dominavo paprastos struktūros. Pateikiu pavyzdį darbo, kuriame vartojamos įvairios – tiek sudėtingos tiek paprastos struktūros, ir kurio žodynas gali būti laikomas turtingu.

A nos jours le monde devient comme un grand continent. Les gens forment les unions. En plus, ils préparent la variété des programmes pour les hommes. Tout ça sera impossible sans communication. Alors, est-il nécessaire d'apprendre les langues étrangères à notre époque ?

Je pense que non, il n'est pas nécessaire. Mais ça dépend de l'homme. S'il a besoin seulement d'information, il peut le trouver en sa langue maternelle. Aussi, maintenant il est très facile de traduire ce qu'on veut grâce aux nouvelles technologies. Par exemple, quand je communique avec l'homme d'autre pays, je souvent utilise dictionnaire électronique. C'est très confortable et vite.

D'autre part, l'homme multilinguiste a très forte position dans tout le monde. En savant l'autre langue tu peux faire un impression positive à ton interlocuteur. Et c'est très important quand tu cherche les contacts dans l'étranger. En plus, si l'homme voyage beaucoup l'apprentissage des langues étrangères est inévitable. Ça va assister pour mieux comprendre les traditions, la culture.

En conclure, je peux dire que à notre époque l'apprentissage de langue étrangère est très facile mais il n'est pas nécessaire. C'est seulement un avantage.

Registro tinkamumas

Pagal šį kriterijų buvo vertinama tik pirmoji užduotis (elektroninė žinutė draugui/ei). Pagal statistinės analizės duomenis 50,5 proc. mokinių vartojo tinkamą registrą. Pateikiu mokinių darbų ištrauką, kuriose aiškiai pažeistas kalbos registras:

- Par le premier je m'adresse à toi, pour consoler un concours.
- Veuillez agréer l'hommage de mon profonde respect.
- Je me permets de t'écrire.
- Veuillez agréer, Monsieur, mes salutations distinguées.
- Croyez à ma fidèle amitié.
- Dans l'attente de toi réponse, l'expression de mes meilleures amitiés.
- Je te prie de croire à mes sentiments distingués.

Visos čia pavartotos formuluotės tinka tik oficialiam registru.

Leksinų ir gramatinių formų bei struktūrų tinkamumas

Kaip rodo statistinė analizė, apie pusė mokinių, atlikdami pirmąją užduotį, ir tik 27,25 proc. mokinių, atlikdami antrąją užduotį, tinkamai vartojo leksines ir gramatines formas bei struktūras. Už netinkamą leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų vartojimą pirmosios užduoties tekstuose net 49,5 proc. mokinių buvo įvertinti 0 tašku; antroje užduotyje 44 proc. mokinių taip pat gavo 0 taškų ir 28,25 proc. mokinių buvo įvertinti 1 tašku. Jų padarytas klaidas galima būti suskirstyti į kelias grupes:

- Pavartojo panašios ar tos pačios reikšmės žodį, bet netinkantį tam kontekstui. Paimiojo žodžius:
 - *savoir* ir *apprendre*: *Je viens de savoir ...*;
 - *aller* ir *venir*: *Je veux aller chez toi*;
 - *avoir* ir *devoir*: *Chaque personne de nous, nous avons savoir deux langues*;
 - *regarder* ir *voir*: *Très souvent les petits enfants voient les films violents*;
 - *laisser* ir *permettre*: *Je pense que les parents ne laissez pas regarder la télé dans notre enfants*;
 - *écouter* ir *entendre*: *Tu seras amusant quand tu écouteras cette nouvelle*;
 - *vite* ir *rapide*: *Quand des progrès technologiques sont très vite*;
 - *tout le monde* ir *le monde entier*: *Les films sont populaires dans tout le monde*.
- Pavartojo visai netinkantį žodį:

On sait que dans cette époque beaucoup d'enfants dépençant presque toute la journée en regardant la télé, šiame sakinyje netinkamai pavartotas žodis *dépençant*, vietoje šio žodžio reikėjo vartoti žodį *passent*.

À notre époque parler à autres langues est alimentaire, šiame sakinyje netinkamai pavartotas žodis *alimentaire*, vietoje šio žodžio reikėjo vartoti žodį *élémentaire*.

- Tiesiogiai vertė žodžius ar sakinius iš lietuvių kalbos į prancūzų kalbą, pavyzdžiui:
Les langues sont beaucoup. Šis sakinyje turėtų būti toks: *Il y a beaucoup de langues*.

Et je promis que je t'aiderai trouver le travail. Šis sakinyje turėtų būti toks: *Je promets de t'aider à trouver un travail* – šiame sakinyje negalima vartoti šalutinio sakinio, reikia rašyti bendratimi.

Je souhaite que tu ne soies pas triste, šis sakinytis turėtų būti toks: *Je souhaite de ne pas être triste* – šiame sakinyje negalima vartoti šalutinio sakinio, reikia rašyti bendratimi.

Ils comprennent qu'il faut très beaucoup d'apprendre. Šis sakinytis turėtų būti toks: *Ils comprennent qu'il faut beaucoup apprendre*, nes žodžių *très* ir *beaucoup* kartu vartoti negalima.

Nous devons savoir parler deux ou plus beaucoup de langues. Šis sakinytis turėtų būti toks: *Nous devons savoir parler deux ou plus de langues*, nes žodžių *plus* ir *beaucoup* kartu vartoti negalima.

- Nesugebėjo sudaryti prancūziško sakinio:

Tout le monde regarde de la télé, les films policiers et on ne veut pas se étudier de violence. Les enfants c'est très mal, car leurs n'est pas formé bien des caractérisé.

Déjà maintenant la pluparts des lituaniens sont sortis à l'étranger. Là les tirent plus bonne vie.

À mon avis, les langues sont difficiles affaires, mais les possible apprendre.

- Vartojo vieną kalbos dalį vietoj kitos, pavyzdžiui:

– vietoj daiktavardžio *agressivité* rašo būdvardį *agressif*: *Dans ces films il y a beaucoup de agressif*;

– vietojrieveiksmio *facilement* rašo būdvardį *facile*: *Si l'homme veut vivre plus facile*;

– vietoj veiksmožodžio *faciliter* rašo būdvardį *facile*: *Ordinateur aide beaucoup, il facile mon travail*;

– vietoj būdvardžio *jeune* rašo daiktavardį *jeunesse*: *Je suis jeunesse*.

Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų taisyklingumas

Statistinė analizė rodo, kad 22 proc. mokinių pirmoje užduotyje ir tik 10 proc. mokinių antroje užduotyje taisyklingai vartojo leksines ir gramatines formas bei struktūras. Likusioji dalis mokinių jas vartojo iš dalies taisyklingai arba netaisyklingai. Apžvelgsiu tipiškas klaidas.

- Mokiniai netaisyklingai vartojo prancūziškuosius artikelius: pasitaikė atvejų, kai jų visai nevartojo, painiojo artikelius tarpusavyje, painiojo artikelius su prielinksniais. Reikėtų atkreipti dėmesį į tokius atvejus:

– po kiekį reiškiančių žodžių vartojamas prielinksnis *de*, išskyrus kelis atvejus: po žodžių *la plupart*, *la moitié*, *le reste*, *une partie* ir *bien* vartojamas prielinksnis *de* su žymimuoju artikeliu, todėl sakinytis *La plupart de gens* turėtų būti rašomas taip: *La plupart des gens*.

– prancūzų kalboje yra tokių žodžių, su kuriais artikelis visai nevartojamas, tai žodžiai *divers*, *plusieurs* ir kiti, todėl sakinį *Il faut essayer des plusieurs fois* reikia rašyti taip: *Il faut essayer plusieurs fois*.

– negalima vartoti artikelių su determinantais: *J'aime cette la langue*, artikelis pakeičia determinantą: *J'aime cette langue*.

– nėra daugiskaitos nežymimojo artikelio *des* su žodžiu *autre*: *Tu auras des autres possibilités*, daugiskaitos nežymimąjį artikelį *des* pakeičia prielinksnis *de*: *Tu auras d'autres possibilités*.

- Nemažų sunkumų kėlė įvardžių-papildinių vartojimas: mokiniai painiojo tiesioginius papildinius su netiesioginiais, parašė juos netinkamoje vietoje, painiojo tiesioginius ar netiesioginius papildinius surieveiksmniais:

– ne *Tu pouvais avoir le*, bet *Tu pouvais l'avoir*;

– ne *Tu dois moi expliquer*, bet *Tu dois m'expliquer*;

– ne *D'après moi, quelque temps après tu le vas oublier*, bet *D'après moi, quelque temps après tu vas l'oublier*;

– ne *Je te voudrais aider*, bet *Je voudrais t'aider*;

– ne *Ma mère travaille à l'école, tu y peux travailler aussi*, bet *Ma mère travaille à l'école, tu peux y travailler aussi*.

- Sunkumų kėlė prielinksnių vartojimas: mokiniai juos painiojo tarpusavyje, painiojo prielinksnius su artikeliais, pasitaikė atvejų, kai mokiniai visai nevartojo prielinksnių arba vartojo juos ten, kur jie visiškai nereikalingi. Pateikiu pavyzdžių (teisingi variantai parašyti skliausteliuose):

– *Vraiment je voudrais aller à France* (*Vraiment je voudrais aller en France*);

– *Je suis très content le films policiers qui ne sont pas violents* (*Je suis très content des films policiers qui ne sont pas violents*);

– *Tout le monde regarde de la télé* (*Tout le monde regarde la télé*).

- Daugiausia sunkumų mokiniams kėlė veiksmažodžių vartojimas:
 - dažnai mokiniai parašė netaisyklingas veiksmažodžių formas, pavyzdžiui: *Les français est; nous pouvons; on montrent;*
 - *passé composé* laike parinko netinkamą pagalbinį veiksmažodį: *tu n'es pas réussi*; netinkamai sudaro dalyvį: *J'ai sois*;
 - klaidingai vartojo ir *subjonctif* nuosakos laiką, pamiršę, jog po tam tikrų veiksmažodžių šalutiniame sakinyje vartojami būtent *subjonctif* nuosakos laikai *Je suis vraiment désolé que tu n'as pas réussi à passer un concours*;
 - buvo *conditionnel* nuosakos vartojimo klaidų: *Si nous apprendrons les langues étrangères, nous pourrons parler...*;
 - darė veiksmažodžių laikų derinimo klaidų: *J'ai entendu que tu n'as pas réussi à un concours*;
 - klaidingai vartojo veiksmažodžių liepiamąją nuosaką: *Évites les opinions publiques; Ajoutes tes diplômes*.
- Nemažai buvo žodžių tvarkos sakinyje klaidų:
 - praleidžiamas tarinys: *Et comment ton concours?*;
 - netinkamoje vietoje įrašyti neigiamos formos žodeliai: *À mon avis, n'il faut pas être triste*. (teisingas sakinys – *À mon avis, il ne faut pas être triste*);
 - sakiniai sudaryti verčiant juos tiesiogiai iš lietuvių į prancūzų kalbą: *Quand l'homme sait quelques langues, lui est facile trouver le travail* (teisingas sakinys – *Quand une personne sait parler quelques langues, il lui est facile de trouver un travail*); *Les films sont très populaires, les aiment regarder tous* (teisingas sakinys – *Les films sont très populaires, tous aiment les regarder*).

Rašyba

Reikėtų pabrėžti, jog mokiniai darė labai daug rašybos klaidų. 59,5 proc. mokinių pirmoje užduotyje ir 38 proc. mokinių antroje užduotyje padarė keletą rašybos klaidų. Labai daug rašybos klaidų abiejose užduotyse padarė vidutiniškai apie 40 proc. mokinių.

Buvo labai neraštingai atliktų darbų, kuriuose daug rašybos, leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų taisyklingumo bei tinkamumo klaidų, žodynas skurdus, vartojamos labai paprastos struktūros.

Rašymo testo pirmosios užduoties sunkumas – 46,83 proc., antrosios užduoties – 49,25 proc. Abi užduoties – vidutinio sunkumo. Abi užduotys gerai atskyrė stipresnius mokinius nuo silpnesnių, nes jų skiriamoji geba gera, pirmosios užduoties – 55,97 proc., antrosios užduoties – 57,28 proc.

2004 ir 2005 metų egzamino užduoties rašymo testuose reikėjo parašyti rašinį pateikta tema. Palyginus abiejų metų mokinių darbus, galima teigti, kad:

- Apie 55 proc. mokinių parašė tinkamo turinio tekstus.
- 2005 metų rašymo testu mokiniams geriau sekėsi parodyti gebėjimą kurti rišlų ir nuoseklų tekstą (apie 35 proc. mokinių, o 2004 metais – 18,5 proc. mokinių).
- 2005 metais mokiniams geriau sekėsi parodyti gebėjimą tinkamai apiforminti tekstą.
- Gebėjimą vartoti turtingą žodyną, įvairias struktūras sekėsi parodyti maždaug vienodai tiek 2005, tiek 2004 metais.
- 2005 metais mokiniams geriau sekėsi parodyti gebėjimą tinkamai vartoti leksines ir gramatines formas bei struktūras.
- Gebėjimą taisyklingai vartoti leksines ir gramatines formas bei struktūras sekėsi parodyti beveik vienodai ir 2005, ir 2004 metais.
- Atlikdami rašymo testų užduotis 2004 ir 2005 metais mokiniai darė beveik to paties tipo leksines ir gramatines klaidas.

IŠVADOS

- Mokiniai, pasirinkę prancūzų kalbos valstybinį brandos egzaminą, parodė *pakankamą* prancūzų kalbos mokėjimo lygį.
- Nemažai laikusių egzaminą mokinių iš esmės atliko *visų keturių* egzamino testų užduotis, atskleisdami gebėjimus vartoti kalbą įvairiose komunikacinėse situacijose: klausydami ir skaitydami tekstus, kurdami tekstus raštu, vartodami kalbos formas ir struktūras konkrečiuose kontekstuose.

- Klausymo testu mokiniams lengviau sekėsi parodyti gebėjimą suprasti detales, vidutiniškai – gebėjimą suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti bei gebėjimą suprasti pagrindinę mintį ir detales, sunkiau sekėsi parodyti gebėjimą suprasti posakių komunikacinę funkciją.
- Skaitymo testu mokiniams lengviau sekėsi parodyti gebėjimą suprasti esminę informaciją bei detales, šiek tiek sunkiau sekėsi parodyti gebėjimą suprasti potekstę, autoriaus požiūrį į nuostatą, suprasti esminę informaciją, ją analizuoti ir vertinti, vidutiniškai gerai sekėsi parodyti gebėjimą suprasti pagrindinę mintį bei informaciją, papildančią pagrindinę mintį.
- Kalbos formų bei struktūrų vartojimo testu mokiniams lengviau sekėsi parodyti gebėjimą siejant reikšmę ir formą, taisyklingai vartoti jungtukus bei prielinksnius, vidutiniškai – gebėjimą vartoti leksinius vienetus bei santykinius įvardžius, prielinksnius ir artikelius, sunkiau – gebėjimą sudaryti daiktavardžius bei gebėjimą vartoti tinkamus veiksmažodžių laikus ir formas.
- Rašymo testo pirmoje užduotyje mokiniams geriau sekėsi parodyti tokius gebėjimus: pritaikyti kalbos stilių adresatui ir pagal situaciją, logiškai ir nuosekliai išdėstyti užduotį, sunkiau sekėsi parodyti gebėjimą atrinkti kalbos raiškos priemones, tačiau sunkiausiai sekėsi parodyti gebėjimą taisyklingai vartoti kalbos priemones. Antroje šio testo užduotyje – lengviau sekėsi parodyti gebėjimą pritaikyti kalbos stilių adresatui ir pagal situaciją, gebėjimą parinkti tinkamą teksto formą, sunkiau sekėsi parodyti gebėjimą logiškai ir nuosekliai išdėstyti užduotį, atrinkti kalbos raiškos priemones, ir sunkiausiai sekėsi parodyti gebėjimus vartoti įvairias leksines ir gramatines formas bei struktūras, platų ir turtingą žodyną bei taisyklingai vartoti kalbos priemones.
- Apibendrinant visas egzamino dalis, galima teigti, jog mokiniams lengviausiai sekėsi parodyti rašytinio teksto supratimo testu tikrinamus gebėjimus, sunkiau – sakytinio teksto supratimo bei kalbos formų bei struktūrų vartojimo testais tikrinamus gebėjimus, sunkiausiai sekėsi parodyti rašytinio teksto kūrimo testu tikrinamus gebėjimus.
- Palyginus 2004 ir 2005 metų brandos egzamino visų testų panašias užduotis, galima teigti, kad 2005 metais mokiniams geriau sekėsi parodyti tomis užduotimis tikrinamus gebėjimus.

REKOMENDACIJOS

Mokiniams, besirengiantiems laikyti prancūzų kalbos valstybinį brandos egzaminą, rekomenduojama:

- klausytis, skaityti ir kurti įvairių tipų, žanrų tekstus;
- mokytis įvairių darbo su sakytiniu ir rašytiniu tekstu būdų;
- įgyti įvairių tipų užduočių atlikimo įgūdžių;
- atliekant užduotį tiksliai laikytis užduoties formuluotėje esančių nurodymų;
- stengtis racionaliai išnaudoti egzamino užduočiai atlikti skirtą laiką.

Mokytojams, rengiantiems mokinius prancūzų kalbos valstybiniam brandos egzaminui, rekomenduojama:

Dėl sakytinio ir rašytinio teksto

- Mokant prancūzų kalbos, daugiau dėmesio reikia skirti bendrųjų dalyko gebėjimų ugdymui: gauti ir teikti informaciją raštu ir žodžiu, naudotis įvairiomis strategijomis (supratimo, darbo su klausomu ir skaitomu tekstu, teksto kūrimo ir kt.). Supažindinti mokinius su kuo daugiau skirtingų tekstų tipų ir žanrų.

Dėl kalbos vartosenos gebėjimų ugdymo

- Mokyti mokinius atidžiai skaityti tekstą, suvokti jo pagrindinę mintį/prasmę.
- Mokyti mokinius sudaryti sakinius, išreiškiančius aiškią mintį, o ne atskirus žodžius ar jų formas, nesusietus su prasme, kontekstu, situacija.
- Pratinti mokinius analizuoti gramatinių formų reikšmę kontekste: aptarti veiksmažodžio formos reikšmę, išsiaiškinti, kodėl konkrečiame kontekste pavartota viena ar kita gramatinė forma, kokie konteksto bruožai lemia tos formos pasirinkimą, kaip pasikeistų sakinio ar sakinio dalies prasmė, pavartojus kitokią gramatinę formą.
- Daugiau dėmesio skirti artikelių, santykinių įvardžių, neiginių vartosenai ir reikšmei.

Dėl rašytinio teksto kūrimo gebėjimų ugdymo

- Mokyti teisingai interpretuoti pavadinimą.
- Mokyti sudaryti planą.
- Skirti daugiau dėmesio:
 - teksto organizavimo detalėms (pagrindinio sakinio formulavimui dėstymo pastraipose, tinkamam teksto siejimo priemonių vartojimui);
 - teksto jungimo priemonių vartojimui;
 - žodyno mokymui;
 - kalbos taisyklingumui;
 - rašybai bei skyrybai.

Prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino *užduoties rengėjams rekomenduojama:*

- stengtis taip subalansuoti atskirų egzamino dalių (testų) užduotis, kad būtų patikrintas kuo platesnis mokinių gebėjimų spektras, vengti atskirų gebėjimų pasikartojimo;
- maksimaliai išnaudoti egzamino užduoties formato teikiamas galimybes.

ŠALTINIAI

1. Bendrosios programos ir išsilavinimo standartai. Vilnius, 2003.
2. Burneikaitė N., Matonienė R., Paulauskienė D., Šiurkutė D. 2004 ir 2005 metų brandos egzaminų programa. Vilnius, 2003.
3. 2005 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino rezultatų statistinė analizė. Vilnius, 2005.
4. 2005 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino užduotis.
5. 2005 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino mokinių darbai.
6. Matonienė R. 2004 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino rezultatų kokybinė analizė. Vilnius, 2004.
7. 2004 metų prancūzų kalbos valstybinio brandos egzamino rezultatų statistinė analizė. Vilnius, 2004.